

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Biró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor-
nyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmetért szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

A nők pályája.

— aug. 13.

(N-h.) A már-már közelgő, lomb-
hervasztó ősszel megint beszámol-
nak az újságok arról, hogy hány
nagy leány iratkozott be az egye-
temre filozopternek, vagy medikus-
nak. Bizonyára mindnyájukat ko-
moly szándék viszi előre útjaikon,
bizonyára mi volnánk legnagyobb
ellenségei annak az embernek, ki
az egyéni szabadság joga ellen
egyetlen szót merne emelni. Az
élet legfőbb java, a miért bele
lehet törődni minden földi nyomo-
ruságba, az, hogy a törvény ha-
tárain belül mindenki az ő egyéni
izlése szerint rendezheti be életét.
Akik elszántan, erős lélekkel, elő-
relátó szemmel indulnak meg pá-
lyájukon, azokhoz nincs szavunk.

Aki tettének következtét előre
látja, az nyugodtan viselheti el
érte a felelősséget. Ám hány sze-
rencsétlen női teremtetést szédít meg
a csinosan hangzó frázis, a nagy-
képű, felkapott, hangzatos jelszó?
Önálló, erős, logikus fő kevés van
a férfiak között is, olyan, aki ki-
tudná szabadítani magát a korszel-
lem befolyása alól, talán egyáltalá-
ban nincs. Előre kijelentjük, hogy
az asszonyi elmét csöppet sem
tartjuk kisebbnek vagy alacsony-
rendűbbnek, mint a férfiét. Az
asszonyi agy nem hitványabb, mint
a férfi agy, csak másforma. Ebben
a másformában nincs sem reá,

A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Szabadság.

Némethől fordította:
W. Janka.

Éppen ma husz éve mult, hogy
eliteltetett, és most husz évi kinos
rabság után megújította kegyelmi
kérvényét. Minden szót előre meg-
gondolt, az egészet kívül tudta ugy,
hogy egyfolytában, anélkül, hogy tol-
lát le tette volna, megírta azt az
igazgató szobájában.

Már az első időben, mikor még
magánzárkában, vagy a nagy munka-
teremben munka mellett ült esende-
sen és elmerülve; remélt, de biztos
cél nélkül. Képzete gyermekes tün-
dérmeéseket varázsolt lelki szemei elé:
hátha forradalom tör ki és a nép a
kapukat betöri; vagy a fejedelem
nagy csillaggal mellén a fegyházban
körülvezetteti magát, s végre az igaz-
gatóhoz fordulva kedélyesen szól:
„Mit gondol igazgató ur, ne bocsás-
suk-e szabadon e fickókat? Emellett
szökésre is gondolt; gondolkodott,
miképp fűrészelje át a vasrácsokat,
hogy le ereszkedhessék a szalma-
zsák foszlányain... de ez csak álom
volt, a szökést valóban nem merte
megkísérteni.

Panaszra sohasem adott okot,
nagyon engedelmesen és csendesesen
viselte magát, s őt habozás nélkül a
esziamamühelybe helyezték át.

sem a férfira nézve semmi meg-
alázó, éppen csak azt akartuk mon-
dani, hogy az asszonyi elme ka-
rakteréhez tudvalevőleg nem tar-
tozik sem a nagyon erős önállóság,
sem a tulságosan szigorú logika.

Hogyan tudnák hát szegények
kiválasztani a sok üres — meg-
engedem, hogy jóhiszemű, de még-
is hazug — frázis közül az igaz-
ságot? Megnyitl előttük egy hatal-
mas, óriási perspektiva és ők ro-
hannak előre az uton. Egy pár
közülök tudományomját akarja
kielégíteni, ezekhez sincs szavunk.
A kultura édes mindnyájunké, mint
a víz, a levegő, a napfény, s akik-
ben igazán ég a vágyakozás utána,
azt oda kell eresztetni a patakhoz,
hadd oltsa el szomját kedve sze-
rint. S ki tudja, hány termelő,
vagy éppen lángelme elől zárók
el az utat holmi kislelkű és avult
kétségekké? De különben is ez
megint az egyéni szabadság dolga!
A tudomány után szomjuzónak
adassék annyi ital, amennyit kíván
s amennyit el tud fogyasztani.

Amde itt van a kenyérkereseti
kérdés, mert a kisasszonyok nagy
részét mégis ez viszi az egyetemre
s itt lehetetlen, hogy pár szót ne
szóljunk azoknak, kiknek lelkét
még nem hódította el a mérges
maszlag. A jó Isten a megmond-
hatója, hogy mennyire nehéz a
helyzetünk, mikor még jókara-
tunkat is bizonyítgatni kell azok
előtt, kiket egy nagy veszélytől

Az idegenek, kik a fegyházat
látogatták és mindent megnézték, őt
mint különös nevezetességet bámulták
meg, szinte félelemmel nézték a hir-
hedt rablógyilkost, s ő mint egy ket-
recebe zárt vadállat a reá bámulokat
kész lett volna megfojtani! Mit tett
ő többet rabtársainál? Es mégis az
nála másképp volt, érezte azt — tudta
azt már akkor, mikor a törvényszék
előtt állt. Hiszen ő tizennyole éves
korában gyilkolt és rabolt, iszonyatot
keltve maga ellen akkor is, mikor a
tényállást a törvényszék előtt elbe-
szélte s látva, hogy tagadása hiá-
bavaló, először hallatá a düh és bor-
zadály kitörését, mely a következő na-
pokban annyi sokszor ismétlődött. Ep-
pen a részletek voltak azok, a véletlen,
közönyös részletek, melyek a hallga-
tóságot föllázították... az elhagyott,
magányos malom, melybe betört, a
csendes éj, a holdfény, mely sötét
tettét megvilágítá, az álomba merült
molnár, kit leszurt, a csendes hideg
holdfénytől a padozatra rajzolódtott
ablakfüggöny mintái a jelenetet még
borzalmasabbá tették. Csak fiatalsá-
gának köszönhetta, hogy halál helyett
életfogytiglani börtönbe zárták. Mikor
a nagy vaskapu bezáródott mögötte,
a világra nézve megszünt élni, az
számára elveszett...

Es mégis élt. Elmúlt öt év, tiz
év, aztán tizenöt év azalatt, amíg az
intézet lelkésze tanácsára kegyelemért
mert folyamodni. Izgatott napok kö-
vetkeztek mig feleletet kapott; mely

szeretnénk megmenteni. Nincs ben-
nünk semmi kicsinyes elfogultság,
semmi rosszhiszemű ellenszenv,
még csak azt a lelketlen tanácsot
sem harsogjuk a szerencsétlen te-
remtések felé, amit műkedvelő
társadalmi tudósoktól oly gyakran
hallunk, „menjenek férjhez!“ Nem
beszélve arról a már sokszor em-
legetett egyéni szabadságról, hogy
mindenki úgy rendezze be életét,
ahogy neki tetszik, hogy vénle-
ányságra is joga van a nőnek —
ha épen úgy akarja — azt hisz-
szük minden épeszü ember tudja,
hogy a leányok pártában való ma-
radása többnyire nem is szándékos,
hanem inkább kényszerű dolog.
A házassághoz mindenesetre és
multhatatlanul férj szükségese. A férj-
jelöltek pedig tudvalevőleg nincse-
nek fölös számmal. A konyhába
sem utasíthatjuk a kisasszonyokat,
először, mert nincs reá jogunk,
másodszor mert szerfölött sok
konyhában nincs mit főzni.

Ha csak egyetlen egy nő nem
találna meg a helyét a mai társa-
dalmi berendezésben, annak az
egynek már joga volna protestálni,
küzdeni és boldogulását más uton
keresni. Am ugye jól tudjuk, hogy
nem így áll a dolog? Hogy a női
proletárok száma egyre nő. Lát-
juk, hogy a leány egy bizonyos
koron túl mint válik terhére szü-
leinek, családjának, önönmagának,
mint szenved, mint vergődik, mert
nincs nyomoruságosabb, szegyen-

tagadólag hangzott ugyan, de mégis
biztatólag, hiszen ha tovább jól vi-
seli magát, őt év mulva ismételheti
kérését.

Föllélekzett. Mennyire aggódott,
hogy számára egyáltalában nincs ke-
gyelem, és most jóllehet csak reményt
nyújtottak neki, a hit töleledt benne,
bátorsága visszatért; nem ringatta
magát gyermekek álmokban, forradal-
makról és jószívű fejedelmekről —
most nevetett felettük, hiszen most
meg volt az a reménye, hogy e ka-
puk neki is kinyílnak, hogy ő is ki-
lép innen és ember lehet, emberek
között.

Mikor este ismét egyedül volt
cellájában: karjait kitérta; maga elé
varázsolt a erdőt, puha, meleg moh-
szőnyegével és a lombsátoron keresz-
tül sugárzó napsugárral, s a friss széna
pompás illatát lehelte, mint egykor
aratáskor... Szabad lesz végre, végre
szabad!...

Öt év! Mily hosszú idő, de mily
rövidnek tetszett az most neki — öt
év, de mit jelent az? hiszen tizenöt
évig élt e falak között!

Es mégis oly lassan, lassan mul-
tak a napok. A bükkfa ág maga-
sabbra nyult fel a falon és több rü-
gyet kapott. Es ő nap-nap mellett
figyelte növést. Nyírott fején már
fehér hajszál csillámlott, halvány
arca beesett, teste megsoványodott.
Eközben az öreg igazgatót nyugdíjaz-
ták és egy fiatal, erélyes férfiú lé-
pett helyébe, — a rabok zúgolódtak

teljesebb érzés, mint a fölösleges-
ség érzése.

Csodáljuk hát, hogyha az ér-
telmesebb, okosabb, önértetesebb
lányfajta biztosítani akarja életét
és önálló életcélt keres? Nem, ez
a világ legtermészetesebb törek-
vése. Csak az ut, melyen járnak,
nehezen visz célhoz. Es évről-
évre nehezebben. A kik tudomány-
szeretettől, művelődésből mennek
az egyetemre, azoknak szerencsés
utat, szép sikereket, sok örömet
kivánunk, de akik kenyérkereseti
célből iratkoznak be, azokhoz lenne
egy pár szavunk.

Mielőtt lecke-könyvüket meg-
váltanák, gondolkodjanak egy ki-
csit a mai állapotokon, hányják-
vessék meg a dolgot, nem hallo-
mások és üres szavak, hanem
szemlélődés és körülnézés után.
Gondoljanak a sok férfi-kollegára,
aki állás, foglalkozás nélkül ténfé-
reg, gondoljanak a sok női prole-
tárra, akik velük együtt hiába vár-
ják az égi mennát. E szerencsét-
len ország, mely folyton kívándor-
lásról kesereg és bent élő gyer-
mekeit sem bírja eltartani, egy
darabig nem igen lesz abban a
helyzetben, hogy akár a férfi, akár
a női proletárijaiért tehessen vala-
mit.

Gondoljanak a meddő várako-
zásban eltöltött évekre, egyre job-
ban összesorvadó lelkükre, a kese-
rűségtől megmérgezett szivekre és
csak azután váltsák meg lecke-

emiatt — de mit bánja ő most az
igazgatót vagy rabtársait?

Végre elérkezett a váravárt nap
és ő kérvényét benyújthatta. Mikor
az igazgató szobáját elhagyta, oly jól,
oly boldognak érezte magát, mint
még soha, mintha nehéz teher esett
volna le válláról. Nyugodt és vidám
lett, majd féltékenység szállta meg,
félt a perctől, melyben szabadságát
kihirdetik. Anélkül, hogy az magá-
nak bevallaná, óhajtá, hogy az halasz-
tódjék. Elképzelte a jelenetet, mikor
az igazgató hivatni fogja, megkere-
selt pénzt átnyújtja, végre mikor
az igazgató, a lelkész és a börtönőr
neki kezet nyújtanak, — oh ilyenkor
szive ugy dobogott, hogy majd meg-
repedt...

Mit gondoljon ő még e pár nap-
pal, melyet itt fog tölteni. Hiszen
ugyszólván, önként van ő itt most,
talán már kegyelmet kapott s ő sza-
bad ember, ismét polgár — és e tu-
datban félig megvetőleg, félig sajnál-
kozva nézte társait. Szegény örögök!
Ők itt maradnak!

Valjon, hogy van ott künn a
világban? Csak homályosan emléke-
zik már a régi időre, arra, amit kívülől
az életből látott; e falak között, a
bükkfaág a fal felett és a börtönőrök
voltak a folyosón s udvaron, amit lát-
hatott. Olykor egy ostoresattanás az
országutról, vagy egy odatévedt zene-
hang a közeli erdőből, hol nyáron
mulattak. Csak homályosan emlékezett
vissza az utcára, mikor husz év előtt

könyvüket, mert ami egyetlen javaslatunkra, az iparimunkára, ugyis általános tiltakozás következne, a min éppenséggel nem lehetne csodálkozni ebben az arisztokratikus, a kézimunkát és ipart annyira leendő szerencsétlen hazánkban.

— aug. 13.

A hatóságok ajánlott levelei. A portómentes hivatalos levelek elküldésénél a hivatalok részéről sokszor merültek fel esetek, hogy oly leveleket, melyeknek megérkezése terminushoz nem volt kötve, sem pedig fontosabb okiratot nem tartalmazott ajánlva adtak fel, így a postahivatalok dolgát megnehezítették. Most a portómentes hivatalos levelek elküldését, illetőleg Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter újlag intézett rendeletet a törvényhatóságokhoz, azon figyelmeztetéssel, hogy ajánlottan csak azokat a leveleket küldjék, melyek terminushoz vannak kötve, vagy amelyek oly iratot tartalmaznak, mely elvesztés esetén pótolhatatlan lenne.

Az államvasuti alkalmazottak érdekében. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy a nyugdíjban nem részesülő m. kir. államvasuti alkalmazottak agkori ellátása érdekében nyugdíjalapot létesít s a pénzügyminiszter hozzá járulásával intézkedett, hogy a szükséges költség már az 1903. évi költségvetésbe felvételük. Az alapszabályok tervezetét a miniszter még oly időben szándékozik letárgyalatni, hogy az intézmény a jövő évi január hó elsejével életbeléptethető legyen.

Az elmebeteg elhelyezése. A belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben az elsőfokú közegészségi hatóságokat figyelmezteti, hogy egyes nem veszedelmes elmebetegeket ne szállítsák fel az országos elmeegógyintézetbe, mert ott ugyanis túlszűfoltás van. E célból a betegek orvosi bizonyítványainak kiállítására körül a legnagyobb körültekintést ajánlja, mert a gyógyintézetek orvosai a bizonyítvány dacára is visszautasítják a beteget, hacsak nem közveszélyes elmebeteg. Ez csak felesleges

a fegyházba hozták, egy kiesi házikó állt a tulsó oldalon zöld ablakkal, mellette fa, balra a deszkabódé, de hiszen tévedhetett is. Oh! de most látni fogja! Bizonyosan látni fogja!

Valjon él-e még nővére, a huszonkét éves Mari? Talán ő is férjnél van s már vannak gyermekei és akkor ő nagybácsi. Menjen-e nővérehez? Sohasem hallott róla, lehet, hogy leveleit nem adták át neki. Nem, nem látogatja meg, legfeljebb majd Amerikából ír neki. Mert elmegy messze, messze, nem marad az országban, ahol talán még ráismerne, nevet is cserél és dolgozni fog. Es mosolyogva veri a faszöveget a csizmatalpba...

Az igazgató belép a napi szemlére, a fegyencek felállanak, s ő a műhelyasztalok közt lassan előre sétál.

Az új igazgató még egy szót sem szólt hozzá azóta, mióta a kérvényét elkészítette, de most felé fordulva mondta:

— „Ugy, kérvényt adtál be — nos elhiszem hogy komolyan gondolsz a javulásoddal, meggondolom a dolgot, mert még nem ismerlek; ha jól viseled magad — majd meglátjuk — kérvényedet betervezem pár év múlva.“

Az utolsó szavakat már menőfélben mondotta, vissza sem pillantva a fegyencere.

Ez megdermedve állt, szeméit az ürbe meresztve, a fülei zugtak, a torka összeszorult, halántékai lüktettek, feje izzó, forró lett, kezei melyek a kalapácsot tartották, jéghidegek.

költség a beteg hozzátartozóinak, kiknek a beteg visszavételére igen gyakran pénzük sincs.

Aratóünnep a Bodrogközön.

— Karád, aug. 10.

Gróf Mailáth Józsefnek a Bodrogközön fekvő 12000 hold terjedelmű karádi birtokán folyó hó 10-én egy nagyszabású arató-ünnepnek voltunk tanúi, olyannak, mely terjedelemben, szép kivitelében messze földön ritkítja párját.

A nevezett nap reggelén a központi „Mária tanya“ zászló díszbe öltözött. Több száz méter hosszúságban asztalok, székek körül; a bejáraton „Isten áld meg a magyart!“ felirattal egy eszinosan festett tábla volt. A tanyát és környékét az uri és köznép nagy tömege lepte el.

Délelőtt 10 órakor az uradalmi hat tanya minden irányából esendő dal, ostor pattogás hallatszik. Közben és távol a nap verőfényében zöld galyakkal díszített ökrösfogatok kalász koszorúkkal ékesített ökrökkel, a szekereken daloló aratókkal közelegtek a központ felé. A hevesmegyei Markaz, Saár, stb. község szolgáltatta munkás nép nemzeti viseletében, festői látványt nyújtott. Saját fuvó hangszerezenekaruk a legszebb indulókat és nótákat fúva követte a menetet. Pántlikákkal ékes kalászkoszorúkat emeltek a leányok. Az ökrösfogaton történt bevonulás oly elragadó képet nyújtott, mintha csak az ősmagyarok honfoglaló bevonulását látnánk volna!

Miután a körülbelül 1000—1200 főre menő közönség elhelyezkedett a népkertben egy domb közepén: felállott Bencsik István főszolgabíró, és az arató munkásokhoz intézett lelkes beszédében elismerésnek adott kifejezést azért, mert az a legnagyobb rendben folyt le; aratók és az uradalom kölcsönösen meg voltak elégedve a munkával, bérrrel; felhívta őket, hogy jövőre is hasonló szép rendben folyjon a munka, s hogy az egyetértés és boldogság állandó legyen!

Utána Berecz Károly arra hívta fel a nép figyelmét, hogy a föld, mely 1000 év óta táplálja a magyart, bár némán, de esdekelve kér, hogy legyen hű hozzá minden magyar, mint voltak az ősök! A munkás, mikor verejtéke hull a rögre, tudja meg azt, hogy az ő verejtéke az ősök porával csokolózik, s bár az a rög érzéket-

lennek látszik; tud, hall, érez; örvend, hogy magyar láb dobban rajta, magyar legény s lány esengő danája élvezet neki; örvend, hogy magyar-nak termi, s hozza meg az évi tápláló adót. A haza forró szeretetére serkenti a népet. Szavait gróf Mailáth József a munkás, lelkes hazafi, a mintaszerű gazda, — Bencsik József főszolgabíró, mint a járás igazi édes atyja, Kazik István tiszttartó, mint az óriás terjedelmű birtoknak felvirágoztatója, életével végzi.

12 óra tájt vonultak fel Kazik István tiszttartó elé a munkásküldött-ségek, ősi jó szokás szerint átnyújtani a koszorukat. A verses mondókák egész sora következett, melyek Istenről, a jól végzett munkáról és az uradalom iránti háláról szóltak.

Ugy látszik, hogy régebben az iskolatanítók ily verseket ilyen alkalmakra maguk fabrikáltak. Amint hevesi földieink mondták: iskolában tanulták ezeket!

Majd a király-helmecei és saját bandájuk hangjainál, vig áldomásozás közben mulatott a nép. Az uri vendégség pedig Kazik István tiszttartó házában gyűlt össze, hol is a fényes ebédnél Bencsik István a tiszttartó házigazdát, Berecz Károly a házi nőt köszöntötte fel; zene, tánc mellett a szép ünnepély csak másnap reggel végződött a legszebb rendben.

Krónikás.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(**Bizalmi szavazat.** Varannó város képviselőtestülete e hó 9-én tartott ülésében Füzesséry Pál körjegyzőnek azon alaptalan feljelentéssel szemben, melyek ellene egy itteni lakos részéről, valószínűleg nemtelen bosszúból tettek, s mint a vizsgálat kiderítette: minden ok és alap nélkülözésével: Strasser Antal helybeli esperes-plébános képvis. tag indítványára, egyhangulag bizalmat szavazott s ezt közlendőnek határozta a jegyző mindama felettes hatóságával, hol Füzesséry Pál körjegyző méltatlanul meghurcoltatott.

(**Vásáráthelyezés.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Tisza-Lúczon ez évi nov. 5-én tartandó országos vásár november 6-ikára helyeztessék.

HIREK.

Inczedy László halálára.

— augusztus 12.

Felleg tolult a fényes égi boltra: Szívünkön egygyel újra több a seb: Egy lantnak hurja szakadt szerte- [széjjel]; Egy poétával újra kevesebb!...

Ámde azért virágos lesz a lankás, S tavasz fuvalma illatos leszen, Platánfa lombja ép' úgy fog susogni, S új dalok csapnak át a szíveken...

Nincs változás... és nem marad üres- [ség]; Az élet árja zúg, zajog tovább... Csak pár akkord siráma sirja vissza A délibábok dőre dalnokát!...

— th.

Lenau Miklós.

augusztus 13.

1817-ben a sátoraljai helyi piarista gimnáziumban szigorú tanárok examinálták a humaniorákból Lenau Miklóst.

Ugyanazt a Lenau Miklóst, akit Németország feledhetetlen költőjévé tett tehetsége, ugyanazt a Lenaut, akit születésének századik évfordulóján éremmel örökölt meg szülőhelye: Csátád. Ugyanazt a Lenaut, aki Tökaját a legszébb leányok városának, a legedesebb

bor birodalmának és a haza legbájosabb vidékének mondta...

Sokat írnak utóbbi időben arról az idegenbe szakadt, idegen nyelven éneklő költőről, aki ifjúságának nagy részét magyar földön töltte, és aztán elszállt — fészkehez hűtelen dalos mádként — más hazába, hogy énekeljen gyönyörűen, szívhez szólóan, de nekünk nyelvre idegenül...

Talán felmerül sokak lelkében a kérdés, hogy ezt a hűtelen dalos madarat, ki nyelvét, szülőföldjét, hazáját elhagyva — idegen akkordoknak lett búskomor dalosa: minek követeljük vissza?!...

Erre azt felelhetem: mert ő a miénk volt és szívével az is maradt örökre. A dalos madárnak csak a hangja lett más, de szíve nem változott soha!... Magyar érzések, magyar hangulatok német nyelvű dalnoka volt ő, s talán ép dalainak ez az idegenszerű, de varázsos hangja emelte egy nagy nemzet költészetének örökké élő lantosává. De a hűtelen madár új hazájában is visszasírt szülőföldjére s a német nyelv leple alól is a magyar szívű dalos érzései lobogtak fel féltelen szenvedélyvel. A német hang leple alól is kiéreztek és kiéreztek pezsgő magyar vérenek szilajságát; a költő német verséből is megcsapja lelkünket a magyar rónák végtelenjének ismerős fuvalma; érezük és érezük, hogy dalainak csak nyelve német, de a lelke lángolása, a szíve lüktetése az magyar... magyar!...

Ezért követeljük vissza, ezért formálunk jogot a mi hűtelen dalos madarunkhoz, mert a szíve velünk érzett, velünk dobogott s végső deliriumában is azt mondta a német költő:

— Háboruba kell mennem... Támad -- a magyar!...

np.

— **Felelős szerkesztőnk** távollétében a lap mai számáért főszerkesztőnk ifj. Meczner Gyula felelős.

— **Személyi hír.** Ambrózy Nándor, az ügyvédi kamara alelnöke, egy hónapi időtartamra Gasteinba utazott.

— **A király születése napja.** A király születésének hetvenharmadik évfordulóját aug. 18-án a szokásos ünnepségek között ülik meg városunkban. A hivatalos főistentisztelet délelőtt 9 órakor lesz a plébánia templomban. A szertartást Katinszky Geyza főesperes plébános fogja vezényelni.

— **Esküvő.** Bányavölgyi Toszt László sárosmegyei földbirtokos, e hó 11-én tartotta esküvőjét kupisingi Horváth Mariskával, Horváth József és neje Szunyogh Rozália urnő leányával. Mint tanuk Batiz József vezérkari őrnagy és Vadász Antal szerepeltek.

— **Építik a Kossuth-emlékhelyet.** Közöltük már a Kossuth Lajos századik születése napja megünneplésére vonatkozó programot, s ma már örömmel regisztrálhatjuk, hogy az ünnepélyt rendező bizottság meg is kezdte működését. A napi piac mellett lévő ház, melyben Kossuth Lajos 1836-ban lakott, immár tatarozzák. A ház homlokzatán kiemelkedő háromszög alakú falat huznak, melyben az emléktábla lesz elhelyezve. A leleplezési ünnepély szept. 14-én fog megtartatni.

— **A magyar szent korona országai Veres-Keresztgyületének sátoraljai helyi fiókja** e hó 12-én tartotta Ambrózy Nándorné és Dókus Gyula elnöklété mellett évi közgyűlést, mely alkalommal a bártfai tűzkárosultak részére 100 korona segélyt szavaztak meg. — Dókus Mihály volt pénztárnoknak több évi működéséért köszönetet mondott az egyesület. Pénztárnokká egyhangulag Ehlert Gyulát választották meg.

— **A sátoraljai helyi árvasegélyező egyesület** e hó 12-én tartotta közgyűlését Dókus Gyula elnöklété mellett. Előterjesztett az évi zárszámadás és

költségvetés, amely jóváhagyást nyert. Elnök indítványára feliratot intéz az árvaház a kormányhoz segélyért, miáltal lehetővé tétetik több árvának a felvétele. A volt I. titkár: *Klimó* Menyhért helyére *Dókus* Lászlót, míg II. titkárnak dr. *Isépy* Tihamért választották meg.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Fejér* Zoltánt a sátoraljai helyi kir. járásbíróhoz végrehajtóvá kinevezte.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A m. kir. belügyminiszter a nagy-kemenzei anyakönyvi kerületben *Benyovszky* Barna körjegyzőt, a czekeibe *Bencsik* Sándor körjegyzőt anyakönyvvezetőkké; — továbbá a szinnaiba *Ackerman* Sándor aljegyzőt, a tokajiba *Szűcs* Sándor segédjegyzőt, a l.-bényeibe *Almási* József segédjegyzőt, a sztrókóiba *Tolnai* Béla segédjegyzőt, a kistárkányiba *Gönczi* István helyettes községi bírót — anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és az utóbbi kivételével valamennyit a házassági anyakönyvvezetéssel és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **A szerelem — sötét verem . . .** Szerelmes volt a kaszirlány. Szíve egész vonzalmával szeretett egy fekete képű fiút, aki olykor-olykor csendes nyári éjeken cimbalmán oly szépen játszott a szerelmes nótákat, hogy a Mariska szíve majd meghasadott tőle. Mentől többet látta az ifjút, mentől gyakrabban hallgatta szívhez szóló játékát, annál inkább fokozódott iránta érzett vonzalma. Az ifjú tüzes, fekete szemei elkábitották a szőke kaszirlányt és ő teljesen rájává lett szerelme tárgyának. A sok álmatlanul töltött éjszakák egyikén (amely álmatlan éjszakák tudvalevőleg együtt járnak a szerelemmel) a szőke Mariska arra a keserű gondolatra ébredt, hogy a bálványozott ifjú, a kit oly hön szeret, — nem viszonozza vonzalmát. Ekkor sötét gondolata támadt, melyet hogy nyomban tett nem követett, csak a véletlennek köszönhető. A kaszirlány ugyanis elkeseredésében forgópisztolyt kerített, a melylyel szíven akarta magát löni. Ebben a percben lépett szobájába a kávéslány, aki nyomban tisztában volt a kaszirlány szándékával és a szerelmében csalódott Mariska kezéből kicsavarta az öldöklő fegyvert. Így hiúsult meg a szerelmes szőke kaszirlány sötét terve. Ezek után remélhető, hogy a fekete ifjú szíve meglágyul és a szőke Mariska boldogabb napoknak nézhet elébe.

— **Ismét jönnek katonák.** A Szepesvármegyében tartandó hadgyakorlatokra vonuló ezredek közül ismét jön egy, a toscanai IV. Ferdinánd nagyherceg nevét viselő cs. és kir. 66-ik gyalogezred, amely e hó 21-én, csütörtökön érkezik Sátoraljai helyre. A közös hadseregbeli ezred áll 88 tiszttől és a legénység létszám 1240 ember (köztük a zenekar). Az ezreddel jön egy század lovasság is, melyet az ezredparancsnokság szintén Ujhelyben kért elszállásolni. A 66-os ezred Ungvárról jön és innen e hó 22-én indul Kassa felé.

— **Meghívó.** A Zempléni vármegyei községi és körjegyzők egylete folyó évi szeptember hó 8-án az Erzsébet királyné országos jegyzői árvaház javára Gálszécsen, a nagyvendéglő termében zártkörű tánemulást rendez. Belépti-díj: családjegy 4, személyjegy 2 korona. A mulatság kezdete este 8 óraker. Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtnak s hírlapilag nyugtáztatnak. A vasuton érkező vendégek elszállásolásáról s kellő fogatok kirendeléséről gondoskodva van.

— **Bosszu.** *Lovas* János régi haragosa volt *Pajtor* Istvánnak. Annak előtte a legjobb barátok voltak, mióta azonban megösmerték *Makári* Julcsát, a barátságot mindketten abbahagyták. Hol *Lovas*, hol pedig *Pajtor* érezte magát féltékenyben vetélytársával szemben. Pedig a szép, barna szemű *Julesa* egyforma mértékkel mért mind-

kettőjüknek. *Pajtor*nak is, *Lovas*nak is egyformán fogadta udvarlását; szívesen elbeszélgetett egyikkel és mássikkal is, mert nem akarta a két kegyeres pajtást egymásra haragítani. Legutóbb, egy koresmai paraszt-mulatság alkalmával a két haragos ismét összekerült, ahol a tánc miatt csakhamar össze is veszték. *Pajtor* előbb találta fölkérni a szép *Julesát*, mint *Lovas*. Ez annyira felingerelte az utóbbit, hogy amint megpillantotta *Pajtor* tánc közben ellökte *Julesától* és ő járta vele a csárdást. Ezért a csúfságért *Pajtor* se akart *Lovas*nak adósa maradni. Fájt neki, hogy *Julesának* karesu derekát nem ölelheti és szegyezte az előbbeni jelenetet. Tánc után, amint hazamenőben voltak: a megszegényített *Pajtor* elővette kést és *Lovast* hátba szúrta s azzal, mintha mi sem történt volna, odébb állott. A megszúrt *Lovas* összeesett. Többi társainak kellett sebet bekötözni s azután hazaszállították. — Folytatása a bíróság előtt fog lefolyni.

— **Kéménytűz.** E hó 13-án délben a Kossuth-utca és a Heeske-köz sarkán levő házban, mely *Markovics* Miksa tulajdonát képezi, a lakók és háziak nagy ijedelmére kéménytűz ütött ki, amit azonban a tűzoltók és kéményseprők szerencsésen beoltottak.

— **Névváltoztatás.** *Kiskoru Landesman* István vezetéknevének *Láncki*-ra kért átváltoztatása f. évi 78671. számú belügyministeri rendelettel megengedett.

— **Tamburások hangversenye.** A „Breiner“-kávéházban e hó 12-én és 13-án magyar és szerb daltársulat rendezett magasabb nivóju programmal hangversenyt, mely mint constaltuk, felette áll a chantánok tinglis productumainak és tulnyomólag magyar műsorok adtak elő. A daltársulat megeléknitette egyrészt a hűvös idő miatt már-már üres corsót s némi élénkséget csempészett a nyárutó fád hangulatába.

— **Az árucarnok segélye.** A sátoraljai helyi általános ipartestület az árucarnok felépítéséhez szükséges 60,000 korona kamatmentes kölcsön engedélyezése iránt folyamodott a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez. A miniszter értesíti az ipartestületet, hogy kérését nem teljesítheti, mert ily célra fedezetel nem rendelkezik. A menyiben azonban az ipartestület a tervezett árucarnokot létesíteni fogja, a miniszter nem zárkozik el az előli, hogy annak fenntartásához a menyiben arra érdemesnek fog mutatkozni a segélyével hozzá ne járuljon.

— **Rendőri hírek.** *Lopás.* *Alter* Herman helybeli ruhakereskedő boltjából *Sutol* Imre napszámos egy észrevétlen pillanatban ruhát lopott. Amint később a bolt előtt elhaladt, a ruhakereskedő a kabátot felismerte rajta és a ruhatolvajt bekísértette.

— **Csemegezőlő csomagolva,** bármily nagy mennyiségben megvételik. Ugyszintén a téli szőlők is. Vidékiek levélben és helybeliek személyesen is bejelenthetik ebbeli ajánlataikat a mennyiség és minőség megjelölésével **Burger Adolfnál** (Sátoraljai helyi Wekerle-tér 671. az emeleten.)

— **A házi higiénia gyakorlati utmutatása** ezimű füzet jelent meg, mely utasítást ad háziasszonyoknak arra nézve, hogy mikép kell a padozatot fényezéssel gyönyörűvé és egészségessé tenni. A füzet a *Cristoph-lackot* ajánlja, mely rögtön szárad, nem ragad és szagtalan. Ugy az ingyenes füzet, valamint a padlómáz is kapható *Malártsik György* utoda kereskedésében Sátoraljai helyen.

— **Kiadó szoba.** A Kazinczy-utcán egy, esetleg két fiatal ember részére egy csinosan butorított udvari szoba kiadó. — Bővebbet a kiadóhivatalban.

— **Nevelői állást keres** egy izr. nevelő. — Címe a kiadóhivatalban.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Egy tanító büne.** Szenzációs fő tárgyalás volt a sátoraljai helyi kir. törvényszéknél e hó 13-án. *Boros* Jenő csanálói tanító bünyjét tárgyalta a bíróság, aki a tanítására bizott 10 éves *Nagy* Zsófia ellen bestiális bünt követése után, a büntetés elől menekülni akarva, hamis utlevéllel *Amerikába* akart szökni, de a törvényszék megkeresésére a hamburgi rendőrség elfogta és a kiadati eljárás lefolytatása után a helybeli kir. ügyészség fogházába szállított. A vádlott tagadása dacára a kir. törvényszék, melynek tagjai voltak *Desseffy* Aurél kir. törvényszéki bíró, mint elnök, *Mauks* Elemér kir. törvényszéki bíró és *Gál* Lajos kir. törvényszéki albíró, mint szavazó bírák, a bűnös tanítót 10 évi és két napi fegyházbüntetésre ítélte. A vádat *Sárospataky* József kir. alügyész képviselte, a védelmet pedig *Dr. Nagy* Sándor tóvárosi ügyvéd, orsz. képviselő látta el. A fő tárgyalás zart ajtók mögött tartott meg és nem külfölözött az izgalmas jeleneteket. Megdöbbentő volt különösen, mikor a 10 éves sértett volt tanítójának nyíltan szemébe vágta az ocsmány bünt. Az ítéletben a kir. ügyész, a sértett és annak édes anyja megnyugodtak. Ellenben a védő és vádlott az ítélet ellen felebbezést jelentettek be. A vádlott vizsgálati fogsága továbbra is fentartatott.

TANÜGY.

— **A homonnai m. kir. állami fapari szakiskola** működéséről az 1901—1902. tanévben tartalmas cikkelyben számol be *Mendly* Károly intézeti igazgató. Hálásan emlékezik meg a szakiskola igazgatója a kereskedelemügyi miniszteréről, ki az intézetet — belátva fontosságát s tagadhatatlan hivatottságát — mindig nagyobb és nagyobb adományokkal segélyezi. — Ugyancsak hálás köszönetét fejezi ki Homonna város intelligenciájának, mely az intézetet egy anyagilag, mint erkölcsileg mindenkor igyekezett tőle tehetőleg segíteni. Így például a lefolyt tanévben nyilvános gyűjtés útján négyszázharmincnygy koronát gyűjtöttek össze a szegény tanulók segítésére, melyből 6 tanulónak, összesen 326 korona segélyt osztottak ki. A hallgatók mihelyi munkadíj jutalék címén azonkívül 440 koronát kaptak a végzett munka arányában, évszázad ünepeükön pedig 312 korona osztatot ki köztük. Az értesítő ezenkívül az osztályzatot, az elért eredmény statisztikai kimutatását és a jövő tanévre való előleges értesítést közli. A szülők, kik az intézet iránt, — melynek célja képzett műasztalos, faragó és esztergályos iparosokat nevelni — érdeklődnek, forduljanak bizalommal az intézet igazgatóságához, Homonnára. —g.

— **Finevelő intézet (Convictus).** A sátoraljai helyi főgimnáziummal kapcsolatban finevelő intézetet rendezett be a piarista-ház főnöksége. Ezel intézmény a jövő 1902—3. tanévve folytatólagosan életbe lép. Azon tanulók, akiknek neveltetése ezen konviktusban történik, tanárok felügyelete és tanulmányaikban azoknak vezetése mellett megy végbe. Azok a szülők, kik fiaikat pap-tanároknak nevelésére és gondozására óhajtják bizni, minden bővebb felvilágosításért forduljanak *Horváth* Sándor sátoraljai helyi piarista házfőnökhöz, ki készségesen tudósítja a konviktus feltételeiről.

KÖZGAZDASÁG.

* **Sörárpavásár.** Az O. M. G. E. a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület, a Miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Miskolczon 1902. augusztus hó 28-án csütörtökön a vármegyeház nagytermében sörárpavásárt rendez. — A vásárbizottság a vásár megtartására egy a hazai, mint a külföldi vevők figyelmét a legkiterjedtebb módon fel-

hívja. — A vásáron résztvenni óhajtok legkésőbb augusztus 25-ig faj- és minőség szerint 5 kgrot tartoznak a vásárbizottság címére Miskolc (vármegyeház) mintául beküldeni. — A Miskolczi Hitelintézet r. t. igazgatósága a bejelentett árpat fekbér felszámítása nélkül beraktározza s kész arra megfelelő előleget adni. — Bejelentési iverk s egyéb felvilágosítások a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál kaphatók.

* **A Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület** a miskolczi vásártéren a nemesebb fajú állatok értékesítésének előmozdítása és a vásárok forgalmának emelése végett istállókat építtetett. Ezen istállók az 1902. évi aug. 24. és 25-én tartandó országos vásár alkalmával adatként át a közhasználatnak. — Ezeknek kezelési szabályzata, rend- és árszabályai megtekinthetők a Zempléni megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalában.

* **Felhívás a hazai szőlőbirtokosoknál rendelkezésre álló és eladásra szánt európai és amerikai szőlővessző- és szőlőoltvány-készletek bejelentésére.** Hogy a szőlővesszők és szőlőoltványok eladása a termelőknek megkönnyíttessék s hogy azok, a kik akár európai, akár amerikai szőlővesszőket, akár szőlőoltványokat vásárolni óhajtanak, a létező készletekről idejekorán tájékozást nyerhessenek, úgy mint az előző években, a folyó év őszén is mind a európai, mind az amerikai fajtájú szőlővessző, mind a szőlőoltvány készletekről hirdetés fog kibocsáttatni. Felhivatnak ennélfogva mindazon szőlőbirtokosok, a kik az 1896. évi szept. hó 25-én 60,900. szám alatt kibocsájtott szőlővessző- és szőlőoltvány-üzlet szokásoknak minden tekintetben teljesen megfelelő saját termésű európai vagy amerikai szőlővesszőkkel, vagy szőlőoltványokkal rendelkeznek és azok eladása tekintetében az említett üzleti szokásoknak magukat alávetni hajlandók hogy készleteiket, fajta, minőség (sima vagy gyökeres vesszők, oltványoknál az alany és a reá oltott honi fajta) és mennyiség szerint a termelési hely (vármegye, község, vasut- és postaállomás) és az ezenkinti eladási árak megjelölésével, azon kerület szőlészeti és borászati felügyelőjéhez, a mely kerületbe a vesszők, illetőleg az oltványok termelési helye tartozkodik, lehetőleg mielőbb, de legkésőbb folyó évi szeptember hó 20-kaig jelentsék be. Bejelentési uralpok a vármegyei gazdasági egyesületnél ingyen kaphatók.

* **Földmivelők és kisgazdák tanácsadói.** Már említettük, hogy a *Magyar Gazdaszövetség* a falusi olvasókörököt és gazdaköröket a földmivelők és kisgazdák érdekeinek hatályos felkarolása céljából együttes szervezkedésre hívja fel. A Magyar Gazdaszövetség ezt a szervezkedést olyképp tervezi, hogy a gazdák alakítandó községi szövetsége a tagoknak minden irányban segítői és támogatói legyenek, és pedig nemcsak a gazdasági ismeretek fejlesztése, terményeik értékesítése és szükségleteik beszerzése tekintetében, hanem a hatóságok és bíróságok előtti ügyekben is, megszabadítandó ez által a népet a megbízhatatlan és csak költségeket, kellemetlenségeket okozó tanácsadóktól. A Magyar Gazdaszövetség e célból minden megye, vagy járás székhelyén megbízható *szaktanácsadókat* rendel ki, akik a gazdaköröknek minden ügyben megadják a szükséges tanácsokat és utbaigazításokat.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

P. Jenő Helyben. Versőben többek közt ezeket írja:
„És te még dühösebb leszel
Nagy hűvvel mondd ezeket:
Esküszöm az Égre, hogy
Többé nem írok verseket! . . .”
Kérjük: Ne zengjen!
M. D. Helyben. A fogadást ön nyerte. Footballnál nincs off side: corner rugás és kaparugás alkalmával. A büntető rugás megtétele végett — ha a szükség kívánja — a játékidőt meg lehet hosszabbítani.
D. G. Kovácsvágás. Belügyministeri engedélyvel.
Nem közölhető. Álmod . . . (Táreza.)

Kiadó tulajdonos: Éhlert Gyula.

